

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Інститут педагогіки НАПН України

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Факультет іноземних мов

Навчально-науковий центр іноземних мов

Національний авіаційний університет

Рівненський державний гуманітарний університет

Українська асоціація дослідників освіти

ІННОВАЦІЇ В СУЧАСНІЙ ОСВІТІ: УКРАЇНСЬКИЙ ТА СВІТОВИЙ КОНТЕКСТ

Матеріали

V Міжнародної науково-практичної

Інтернет-конференції

(Умань, 20 жовтня 2022 р.)

Умань
2022

ЗАНЯТТЯХ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	93
<i>Ольга Комар</i>	
ВИКОРИСТАННЯ КОМУНІКАТИВНОГО ПІДХОДУ ДО ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	95
<i>Ілона Костікова</i>	
ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ДІТЬМИ.....	98
<i>Сергій Куценко</i>	
ВІДЕОМАТЕРІАЛИ ЯК ІСТОРИЧНЕ ДЖЕРЕЛО: ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ТА ПЕРЕВІРКИ.....	101
<i>Інна Лаухіна</i>	
СЛОВОСКЛАДАННЯ ЯК СПОСІБ ФОРМУВАННЯ ФРАНЦУЗЬКИХ ІНДИВІДУАЛЬНО-АВТОРСЬКИХ НЕОЛОГІЗМІВ У РОМАНАХ САН-АНТОНІО.....	105
<i>Oksana Levchuk</i>	
KEY PRINCIPLES FOR EFFECTIVE VOCABULARY TEACHING.....	108
<i>Victor Lytvunenko</i>	
L'ENGAGEMENT POLITIQUE ET LITTÉRAIRE D'ALBERT CAMUS.....	112
<i>Наталія Мельник, Олена Ковтун, Ганна Коріння</i>	
ТЕХНОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ З ФАХОВОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПІСЛЯ ПАНДЕМІЇ: СТУДЕНТСЬКИЙ ФІТБЕК.....	114
<i>Яна Музика</i>	
ОСВІТНІ ІННОВАЦІЇ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ ДІТЯМ У ЗДО УКРАЇНИ.....	118
<i>Інна Нестеренко</i>	
ІННОВАЦІЇ У СИСТЕМІ ВИЩОЇ ШКОЛИ.....	122
<i>Вікторія Павлюк</i>	
ФОРМУВАЛЬНЕ ОЦІНЮВАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	125
<i>Ілона Palaguta</i>	
FOREIGN LANGUAGE AS AN ESSENTIAL COMPONENT OF SPECIALISTS' PROFESSIONAL ACTIVITY.....	128
<i>Алла Паладьєва</i>	
КОНСТИТУТИВНІ ОЗНАКИ ДИСКУРСУ ПЕРЕГОВОРІВ.....	132
<i>Ольга Побережчик</i>	
МОВЛЕННЄВІ АКТИ ЗІ ЗНАЧЕННЯМ ПОПЕРЕДЖЕННЯ НЕБАЖАНОЇ ДІЇ.....	138
<i>Ірина Постоленко</i>	
КОНСУЛЬТАТИВНА ТА ПАРТНЕРСЬКА РОБОТА З УЧНЯМИ У ШКОЛАХ ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ.....	141
<i>Геннадій Прокоф'єв, Аніта Багдасарян</i>	

5. Через скарги російських ботів YouTube двічі блокував акаунт полтавського телеканалу PTV UA. Офіційний сайт – Інституту масової інформації. URL: <https://imi.org.ua/news/chez-skargy-rosijskyh-botiv-youtube-dvichi-blokuvav-akaunt-poltavskogo-telekanalu-ptv-ua-i44534> (дата звернення: 02.10.2022).

6. InVID Verification Plugin [Electronic resource]. Official site –inVID-project. URL : <https://www.invid-project.eu/tools-and-services/invid-verification-plugin/> (дата звернення: 02.10.2022).

Інна Лаухіна,
кандидат педагогічних наук, доцент,
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
(м. Умань, Україна)

СЛОВОСКЛАДАННЯ ЯК СПОСІБ ФОРМУВАННЯ ФРАНЦУЗЬКИХ ІНДИВІДУАЛЬНО-АВТОРСЬКИХ НЕОЛОГІЗМІВ У РОМАНАХ САН-АНТОНІО

Серед індивідуально-авторських неологізмів, які трапляються в романах Сан-Антоніо, є небагато лексичних одиниць, утворених за допомогою словоскладання. Зараховуючи їх до класу складних слів, ми спиралися на критерії цілісного оформлення їх складників, тобто графічне оформлення. Відповідно до класифікації складних слів В. Гака [1], до морфологічного типу складних лексем відносяться такі індивідуально-авторські неологізми Сан-Антоніо, як *garde-dingue* «охоронець-дурник» [3, с. 182], *tantisoit* «нехай хоч трохи» [2, с. 22], до синтаксичного типу такі складні індивідуально-авторські одиниці Сан-Антоніо як: *malexprimer* «погано пояснювати» [6, с. 128], *ziguerpâte* «друзяка-простак» [3, с. 193].

Такі індивідуально-авторські неологізми Сан-Антоніо, як *bas-bide* «нижня частина живота» [4, с. 271], *toudoubler* «усе подвоювати» [5, с. 167] формуються за сукупністю значень твірних основ згідно класифікації складних лексичних одиниць О. Реформатського [2].

Але не завжди значення складного слова відповідає значенням його формантів. Відповідно індивідуально-авторський неологізм Сан-Антоніо *riquerbise* [4, с. 30] відноситься до природного типу складних лексем, оскільки цей неологізм позначає не «колючий поцілунок» або «поцілунок-укол», а «ніс». У

цьому разі значення індивідуально-авторської одиниці співвідноситься зі значеннями її складників лише асоціативно: ніс – це те, що коле, упирається в щоку при поцілунку.

Крім вищезазначених класифікацій, ми розподілили всі аналізовані складні індивідуально-авторські неологізми Сан-Антоніо на групи відповідно до моделі їхнього творення. Підкреслимо, що в деяких випадках відбувається паралельний процес утворення складних одиниць відмінного від твірної лексеми граматичного класу за допомогою приєднання суфікса (формування іменника або прикметника) або дієслівної флексії (формування дієслова). Моделі утворення складних індивідуально-авторських неологізмів Сан-Антоніо є стандартними, а форманти відносяться як до стандарту, так і до субстандарту французької мови, тому такі одиниці мають яскраве експресивне забарвлення.

Формування індивідуально-авторських неологізмів Сан-Антоніо за допомогою словоскладання представлене такими моделями:

1) іменник + прикметник: *skinautiquer* «кататися на водних лижах» [3, с. 117] (приєднання флексії *-er* – вербалізація);

2) іменник + *de* + іменник: *tachederoussé* «веснянкуватий» [6, с. 184] (лексикалізація стійкого сполучення *tache de rousseur* «веснянка»; заміна суфікса *-eur* другого форманта); *boule-d'ogre* «голова людодіда» [3, с. 19] (звукове обігрування лексеми *bouledogue* «бульдог» – фонетична мімікрія);

3) іменник + іменник: *vertibaiseur* «любитель запаморочливих любовних пригод» [там само, с. 62] (усічення першого форманта *vertige* – телескопія), *genouflexion* «згинання коліна» [5, с. 99];

4) іменник + дієслово: *taxidriver* «водій таксі» [3, с. 98], *tubophoner* «дзвонити по телефону» [4, с. 185] (з'єднувальний голосний *-o-*; усічення другого форманта за аналогією з *téléphone* → *phone* «телефон» – телескопія);

5) дієслово + іменник: *garde-dingue* «охоронець-дурник» [3, с. 182] (усічення дієслівної флексії *-er* першого форманта – зворотна деривація);

6) *à* + іменник: *àlaconesque* «ідіотський» [там само, с. 25] (приєднання суфікса *-esque* для утворення прикметника – суфіксація), *àcalifourchonner*

«сісти верхи на стілець» [3, с. 120] (приєднання дієслівної флексії *-er* – вербалізація; подвоєння кінцевого приголосного *n* другого форманта);

7) числівник + іменник: *quatorzejuillesque* «який відноситься до 14 липня» [4, с. 115] (приєднання суфікса *-esque* для утворення прикметника – суфіксація; накладання морфем *juillet* → *-esque*), *centpasser* «пройти сто кроків» [4, с. 278] (приєднання дієслівної флексії *-er* – вербалізація; подвоєння кінцевого приголосного *-s-* другого форманта);

8) прислівник + дієслово: *malagir* «погано діяти» [6, с. 127];

9) прикметник + *-o-* + прикметник: *électro-thermaux-farineix* «електро-термо-мучнистий» [3, с. 212] (тричленне утворення; усічення суфікса *-ique* першого форманта; утворення форми множини другого форманта), *civilo-militaro-espagnol* «цивільно-військово-іспанський» [там само, с. 99] (тричленне утворення; випадання голосного *-i-* в суфіксі *-aire* другого форманта);

10) іменник + *à* + іменник: *lampassouder* «стріляти з автомата» [4, с. 121] (лексикалізація стійкого сполучення *lampe à souder* (arg) «автомат»);

11) прикметник + прикметник: *britindien* «британсько-індійський» [6, с. 87] (усічення першого форманта *britannique* – телескопія);

12) прикметник + іменник: *toilemondесque* «який відноситься до всіх» [3, с. 42] (лексикалізація стійкої сполуки *tout le monde* «все»; усічення кінцевого приголосного *-t-* першого форманта; приєднання суфікса *-esque* для утворення прикметника – суфіксація);

13) дієслово + дієслово: *émascugorger* «засунути кастровані органи в горло» [4, с. 68] (усічення першого форманта *émasculer* – телескопія).

У процесі утворення деяких складних індивідуально-авторських неологізмів задіяний механізм усічення. Виявляється проблема чіткого розмежування двох процесів (словоскладання та усічення) коли порівнюється значущість одного з іншим. Вважаємо сполучення формантів більш важливим процесом, ніж усічення, яке є наслідком полегшення вимови певної індивідуально-авторської одиниці. Що і спостерігається у індивідуально-авторських неологізмах Сан-Антоніо.

У досліджуваних романах Сан-Антоніо ми виявили 11 прикладів одиниць, утворених за допомогою поєднання елементів вираження.: зазначені вище прикметники *à la conquesque* «ідіотський», *toulemondquesque* «який відноситься до всіх», *tachederoussé* «веснянкуватий», дієслова *à califourchonner* «сісти верхи на стілець», *lampassouder* «стріляти з автомата», а також іменник *amendhonorablerie* «публікопокаяння» [6, с. 125] і дієслова *amendhonorabler* «публіко покаятися» [2], *chairdeponer* «дуже боятися» [5, с. 63], *peaudechagriner* «зіщулитися» [2, с. 28], *paroldhonneurer* «чеснословити» [3, с. 53], *cordasauter* «голодувати» [2, с. 133].

Таким чином, індивідуально-авторські неологізми Сан-Антоніо це здебільшого паралельні зміни формантів складної одиниці, коли зміни торкаються основи формантів-складників похідних слів, складні неологізми утворюються стандартним способом, а форманти відносяться як до стандарту, так і до субстандарту французької мови.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гак В. Г. Теоретическая грамматика французского языка: учеб. М. : Добросвет, 2004. 860 с.
2. Реформатский А. А. Введение в языковедение: учеб. М. : Аспект Пресс, 2006. 536 с.
3. San-Antonio. Bouge ton pied que je voie la mer. Paris : Editions Fleuve Noir, 1982. 223 p.
4. San-Antonio. Cocottes-minute. Paris : Editions Fleuve Noir, 1990. 288 p.
5. San-Antonio. De A jusqu'à Z... Paris : Editions Fleuve Noir, 1997. 224 p.
6. San-Antonio. San-Antonio chez les gones. Paris : Editions Fleuve Noir, 1996. 192 p.

Oksana Levchuk,
PhD in Philology, Associate Professor,
Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University
(Uman, Ukraine)

KEY PRINCIPLES FOR EFFECTIVE VOCABULARY TEACHING

A considerable number of foreign words can be learned without formal teaching, as we memorize vocabulary items while listening to conversations or songs, reading books, and with the help of media. Nevertheless, effective vocabulary